

MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk

Advies nr. 21 met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit tot tweede wijziging van het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk.

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Bij brief van 14 september 1998 heeft Mevrouw de Minister aan de Voorzitter van de Hoge Raad een ontwerp van koninklijk besluit tot tweede wijziging van het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk toegestuurd met het verzoek het advies van de Hoge Raad hieromtrent in te winnen.

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt het omzetten in Belgisch recht van de richtlijn 97/42/EG van de Raad van de Europese Unie van 27 juni 1997 tot eerste wijziging van de richtlijn 90/394/EEG betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk.

De richtlijn "carcinogene agentia" doet echter geen afbreuk aan de verplichting om een risico-analyse naar het kankerverwekkend karakter te doen, zelfs voor stoffen die niet op de lijst staan.

Dit wordt benadrukt door een niet-limitatieve lijst van stoffen op te nemen en de principes van de risicoanalyse te herhalen.

Het ontwerp van koninklijk besluit werd op 15 september 1998 aan het Uitvoerend Bureau van de Hoge Raad voorgelegd (doc. PBW-D 21-BE77).

Het Uitvoerend Bureau besliste om een werkgroep van de Hoge Raad te belasten met het onderzoek van het ontwerp van koninklijk besluit.

De werkgroep is bijeengekomen op 23 oktober 1998.

Het verslag van de werkgroep werd op 5 januari 1999 aan het Uitvoerend Bureau voorgelegd. (PBW-D21-BE93).

Het Uitvoerend Bureau besliste om het ontwerp van koninklijk besluit met het dossier voor te leggen aan de Hoge Raad (PBW - D21 - 51).

De Hoge Raad besliste op 28 januari 1999 om advies uit te brengen volgens de schriftelijke procedure met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit tot tweede wijziging van het koninklijk besluit van 2 december 1993 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk, aangepast ingevolge de opmerkingen van de Studiedienst (PBW - D 21 - 54).

II. ADVIES UITGEBRACHT DOOR DE HOGE RAAD VOLGENS DE SCHRIFTELIJKE PROCEDURE

Advies van de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties. (11 februari 1999)

Algemeen

De vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties benadrukken het belang van een afdoende bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia. Zij wijzen erop dat België met het koninklijk besluit van 2 december 1993, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juni 1996, beschikt over een goed uitgewerkte regeling voor carcinogenen die voorziet in zeer specifieke maatregelen die een hoog beschermingsniveau garanderen.

Met het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit beoogt de minister in eerste instantie de omzetting in Belgisch recht van richtlijn 97/42/EG tot eerste wijziging van richtlijn 90/394/EEG inzake de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk.

Het actuele toepassingsgebied van het koninklijk besluit betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk wordt bepaald door de lijst van carcinogenen vastgesteld op basis van de richtlijn 67/548/EEG betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de indeling, het verpakken en het kenmerken van gevaarlijke stoffen en zijn aanpassingen en door een lijst van processen.

Het ontwerp van koninklijk besluit verwijst (het nieuwe artikel 3 §1 1°) naar de criteria voor de indeling en niet langer naar een nominatieve lijst van stoffen. Het verwijzen naar de criteria in plaats van naar een lijst met stoffen is vanuit administratief oogpunt misschien een elegante oplossing, maar stelt grote problemen bij de praktische toepassing. Immers, in de veronderstelling dat alle gegevens nodig voor de indeling beschikbaar zijn, wat niet evident is, moeten ze nog geïnterpreteerd worden.

Het is nodig om een strikte indeling te hebben, zoniet is een dergelijke regelgeving in de praktijk niet werkbaar. Om elke interpretatieruimte uit te sluiten, zijn de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties bijgevolg van mening dat de stoffen die Europees niet als carcinogeen zijn geklasseerd¹ derhalve niet voldoen aan de criteria.

Uitbreiding van het toepassingsgebied

Het ontwerp van koninklijk besluit breidt (het nieuwe artikel 3 §1 3°) het toepassingsgebied nog verder uit naar stoffen of preparaten bedoeld in bijlage 1, lijst met carcinogene stoffen en preparaten. Deze bijlage bestaat uit drie sublijsten (A, B en C).

De vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties wijzen er in dat verband op dat de indeling van het IARC of van andere belangrijke wetenschappelijke instellingen geen goede ba-

¹ voor stoffen: richtlijn 67/548/EEG betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de indeling, het verpakken en het kenmerken van gevaarlijke stoffen en zijn aanpassingen.
voor preparaten: richtlijn 88/379/EEG betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de indeling, het verpakken en het kenmerken van gevaarlijke preparaten.

sis is voor het opnemen van stoffen in het toepassingsgebied van de wetgeving, in het bijzonder met betrekking tot de lijsten B en C.

Het zonder meer overnemen van stoffen uit dergelijke lijsten is niet verantwoord omdat ze niet specifiek afgestemd zijn op en niet opgesteld zijn in functie van blootstelling in het werkmilieu en de specifieke beschermingsmaatregelen gehanteerd in de wetgeving.

Het IARC geeft bijvoorbeeld zelf in haar preambule aan dat de lijsten slechts een deel zijn van de informatie waarop regelgeving gebaseerd kan worden.

Europa heeft een goed en algemeen aanvaard systeem voor de categorisering van carcinogenen, gebaseerd op onderzoeksmateriaal, onder andere afkomstig van het IARC.

Het is volgens de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties bijgevolg niet nodig om af te wijken van de Europese indeling.

Lijst A

Voor een aantal producten, zoals bijvoorbeeld de cytostatica in de lijst A, ligt het voor de hand ze onder het toepassingsgebied van, in eerste instantie, de Europese richtlijn te brengen.

Bij opname in het koninklijk besluit wijzen de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties er wel op dat de voorschriften van het koninklijk besluit niet gepast zijn voor dit soort producten gezien de specifieke omstandigheden waarin ze gebruikt worden.

Dit toont eens te meer aan dat het ontwerp van koninklijk besluit, zoals nu opgesteld, geen echte meerwaarde betekent met betrekking tot de bescherming van de werknemers naar carcinogenen toe en bijgevolg niet rijp is voor publicatie in de huidige vorm.

De vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties raden daarom aan om het koninklijk besluit strikt te beperken tot de omzetting van de richtlijn 97/42/EG tot eerste wijziging van richtlijn 90/394/EEG betreffende carcinogene agentia, en om verder nog een grondig debat te voeren, in de eerste plaats op het Europees niveau, omtrent mogelijke verdere ontwikkelingen van de wetgeving terzake.

Lijst B

Het huidige voorstel uit het ontwerp van koninklijk besluit leidt tot een strengere toepassing van de richtlijn in België ten opzichte van andere Europese landen, inclusief Duitsland en Nederland.

Een dergelijke gecombineerde lijst bestaat in geen enkel ander land.

De vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties zijn daarom van mening dat voor wat **lijst B** betreft, **enkel de stoffen die zowel in Duitsland als in Nederland** zijn opgenomen, weerhouden kunnen worden.

In dat geval is immers een zekere trend aanwezig die vermoedelijk zal leiden tot opname in de lijst van categorie 1 en categorie 2 van de richtlijn (R45 en R49).

In bijlage bij het advies staan de stoffen vermeld die volgens de opzoekingen van de werkgevers als kankerverwekkend geklasseerd zijn zowel in Nederland als in Duitsland.

Lijst C

De vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties zijn van oordeel dat **lijst C geschrapt moet worden** uit het koninklijk besluit om volgende redenen:

- De stoffen in deze lijst zijn nergens in Europa weerhouden met betrekking tot de toepassing van de voorschriften inzake carcinogene agentia in de nationale wetgeving.
- De aangeduide stoffen zijn niet algemeen erkend als carcinogene agentia en mogen dan ook niet als dusdanig worden aangezien. Deze lijst gaat ook volledig voorbij aan specificatie waardoor zij ook stoffen omvat die met wetenschappelijke zekerheid niet kankerverwekkend zijn.
- Deze lijst is hier niet op zijn plaats maar hoort thuis in de omzetting van richtlijn 98/24/EG betreffende chemische agentia.
- Risico-evaluatie met betrekking tot deze stoffen is uiteraard de basis voor alle verdere acties. Bij de risico-evaluatie moet het eventueel aanwezige risico beoordeeld worden ten opzichte van (indicatieve) criteria die voor deze evaluatie niet bestaan. Risico-evaluatie met betrekking tot deze stoffen zou immers betekenen dat elke onderneming zelf zou moeten oordelen over het risico met betrekking tot kanker en daartoe zijn noch de competentie in de onderneming noch de criteria voor de evaluatie aanwezig.

Derhalve is ook het nieuwe artikel 3 §1 5° te schrappen en kan ook artikel 6, tweede lid (aanvulling van artikel 2) van het ontwerp van koninklijk besluit geschrapt worden.

De bepalingen van dit punt zijn immers reeds opgenomen in artikel 4, eerste paragraaf van het koninklijk besluit van 2 december 1993.

De vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties wijzen erop dat de preventiemaatregelen en risico-evaluaties met betrekking tot chemische agentia (cfr. EU-richtlijn 98/24/EG) en de bindende voorschriften opgelegd door het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming en de Codex (algemene principes betreffende het welzijnsbeleid - koninklijk besluit van 27 maart 1998) voldoende zijn voor stoffen en preparaten waarover nog twijfel bestaat met betrekking tot hun kankerverwekkend karakter.

Door dergelijke stoffen (automatisch) op te nemen in het toepassingsgebied van het koninklijk besluit zou België eens te meer afwijken van de Europese regelgeving terzake.

Een dergelijke benadering biedt bovendien geen meerwaarde voor de bescherming van de werknemers.

Dit zal immers leiden tot vervaging en uiteindelijk de indruk doen ontstaan dat nagenoeg alles kankerverwekkend is waardoor de strikte preventieve maatregelen in de gevallen waar die zeker wel nodig zijn, voor categorie 1 en 2-stoffen, minder of niet meer zullen genomen worden.

Bovendien is het economisch niet verantwoord voor al deze onzekere situaties de extra bijkomende administratieve en preventieve maatregelen (onder andere individuele kleerkasten voor stads- en werkkledij) en bijkomende eisen met betrekking tot medisch toezicht door te voeren.

Wijzigingen aan bijlage 2 (artikel 6 van het ontwerp van koninklijk besluit)

Voor wat betreft de aanpassing van bijlage 2 zijn de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties van oordeel dat ook hier het koninklijk besluit op het ogenblik strikt beperkt moet blijven tot de omzetting van de richtlijn 97/42/EG tot eerste wijziging van richtlijn 90/394/EEG betreffende carcinogene agentia.

Dit betekent dat voorlopig enkel artikel 6 1° (wijziging van punt 2 van bijlage 2) weerhouden kan worden.

De werkzaamheden waarbij men blootgesteld wordt aan stof van beuken- en eikenhout (artikel 6 2° 10) worden door de recent goedgekeurde tweede wijziging van richtlijn 90/394/EEG toegevoegd.

De vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties wijzen er echter op dat de richtlijn hiervoor aan de Lid-Staten nog drie jaar geeft om de bepalingen in werking te doen treden.

Gezien de belangrijke impact die deze wijziging zal hebben op de houtsector pleiten zij ervoor om deze voorsnog niet op te nemen of hiervoor de in de richtlijn voorziene overgangstermijn in te bouwen.

Bijlage:

Voorstel tot aanpassing van lijst B: stoffen die zowel in Nederland als in Duitsland als kankerverwekkend geklasseerd zijn.

SUBSTANCE STOF	Numéro- CAS CAS- Nummer	REMARQUE OPMERKING
Auramine	492-80-8	La fabrication de cette substance est déjà reprise dans l'arrêté royal du 2 décembre 1993. De vervaardiging van deze stof is reeds opgenomen in het koninklijk besluit van 2 december 1993.
Aziridine	151-56-4	La substance est déjà mentionnée dans l'arrêté royal du 13 juin 1996 sous le synonyme éthylèneimine. De stof is reeds vermeld in het koninklijk besluit van 13 juni 1996 onder zijn synoniemnaam ethyleenimine.
Chloru de benzyle - Benzylchloride	100-44-7	

(α -chloortolueen)		
4-Chloroaniline - 4-Chlooraniline	106-47-8	
p-crésidine - p-cresidine	120-71-8	
4,4'-diaminodiphényl éther - 4,4'-diaminofenylether	191-80-4	
Dibenz (a,h) acridine	226-36-8	
Dibenz (a,h) pyrène - Dibenz (a,h) pyreen	189-64-0	
Dibenz (a,i) pyrène - Dibenz (a,i) pyreen	189-55-9	
Diglycidyl résorcinol éther - Diglycidylresorcinolether	101-90-6	
Chlorure de diméthylcarbomoyle - Dimethylcarbamoylchloride	9-44-7	
Dioxide de 4-vinylcyclohexène - 1-epoxyethyl-1-3-4 epoxycyclohexeen	106-87-6	
Oxyde de glycide et de phényle - Fenylglycidylether	122-60-1	
Indénol (1,2,3-cd) pyrène - Indenol (1,2,3-cd) pyreen	193-39-5	

De in de Duitse lijsten ook vermelde nitrosoverbindingen met volgende CAS-nummers:

- 924-16-3
- 55-18-5
- 601-77-4
- 10595-95-6
- 59-89-2
- 100-75-4
- 930-55-2

Het product **mitomycine C** (CAS 50-07-7) is een geneesmiddel, dat eerder thuishoort in de lijst A.

Advies van de vertegenwoordigers van het ABVV (9 februari 1999)

Voorafgaande beschouwingen

De vertegenwoordigers van het ABVV maken in eerste instantie de opmerking dat, welke ook de carcinogene stof weze of welke ook de categorie weze waartoe die stof behoort, de werkgever, de werknemer en de preventiedeskundigen steeds moeten geïnformeerd worden, dat rekening houdend met het risico voor de werknemers, de meest strikte beschermingsmaatregelen moeten genomen worden.

Hierbij moet de verplichte risicoanalyse - die trouwens door de wetgeving werd opgelegd en door het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit werd bevestigd - als leidraad dienen.

Indien sommigen denken dat bepaalde kankerverwekkende stoffen of preparaten uitgesloten kunnen worden uit het toepassingsgebied van het ontwerp van koninklijk besluit, is het aan

hen om de wetenschappelijke bewijslast op zich te nemen van de gegrondheid van die uitsluiting.

Bij gebrek aan overtuigende rechtvaardigingsgegevens dient iedere vorm van twijfel in het voordeel van de preventie en dus van de gezondheid van de werknemers te spelen.

De vertegenwoordigers van het ABVV bevestigen dat het ontwerp van koninklijk besluit niet bedoeld is om de controverse met betrekking tot de indeling van de kankerverwekkende stoffen in verschillende categorieën op te lossen.

Net als voorheen genomen besluiten ter uitvoering van Europese reglementeringen moet het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit de mogelijkheid bieden om het als preventiemiddel te gebruiken voor het bevorderen van het welzijn van de werknemers.

De vertegenwoordigers van het ABVV zijn geen vragende partij voor het oprichten van een wetenschappelijke adviserende groep die er bovendien toe geroepen zou zijn om zich eveneens te baseren op socio-economische criteria voor het indelen van de kankerverwekkende stoffen in categorieën.

De vertegenwoordigers van het ABVV herhalen derhalve het standpunt ingenomen in het advies nr. 483 van 21 april 1995 waarbij verwezen wordt naar het IARC als gezaghebbend orgaan voor wat de indeling van de carcinogene agentia betreft.

Om die reden herhalen zij hun pleidooi om de producten opgenomen in de indelingen 1, 2A en B van het IARC en die significant zijn voor de bescherming van de werknemers toe te voegen aan de Belgische lijst, opgenomen in het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit.

Bijzondere opmerkingen

Niettegenstaande het ontwerp van koninklijk besluit zal opgenomen worden in de Codex over het welzijn op het werk zullen de werknemers verplicht zijn om ook het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming verder te raadplegen om een overzicht te verkrijgen van de maatregelen ter bescherming van hun gezondheid tegen kankerverwekkende stoffen. Dat is inzonderheid het geval voor asbest en vinylchloride.

Er wordt derhalve herinnerd aan de noodzaak van een dringende herstructurering van het Algemeen Reglement.

Het gegeven dat de administratie zich bij het opstellen van de bijlagen vooral heeft laten leiden door de reglementering van de buurlanden (Frankrijk, Nederland, Duitsland), is geenszins gerechtvaardigd.

De vertegenwoordigers van het ABVV verwerpen bovendien het feit dat dit aanleiding heeft gegeven tot het opstellen van bijlagen die eveneens rekening houden met de economische haalbaarheid van bepaalde voorstellen. Bijvoorbeeld: het ontbreken om die reden van formaldehyde in de lijst B van bijlage 1.

Voor de lijsten A en B van bijlage 1 heeft men vooral geput uit de Duitse en Nederlandse voorbeelden.

De vertegenwoordigers van het ABVV zijn van mening dat dit niet veel zin heeft daar de reglementering in die landen eerlang opnieuw zal worden aangepast.

Op die manier zal België meer en meer vertraging oplopen voor de omzetting van de Europese reglementering en bovendien zal het als gevolg hebben dat men ten onrechte de concurrentiepositie van de Belgische ondernemingen zal inroepen.

De vertegenwoordigers van het ABVV kunnen evenmin het pleidooi van de werkgeversorganisaties onderschrijven om het criterium “vermeld in Duitsland en in Nederland” te gebruiken, daar waar de Minister had voorgesteld om te zeggen “vermeld in Duitsland of in Nederland”.

De lijst C moet, in tegenstelling met wat de werkgeversorganisaties voorstellen, behouden worden.

De vertegenwoordigers van het ABVV pleiten voor het behoud van de grenswaardenlijst daar het onderscheid tussen de grenswaarden voor carcinogene stoffen en de andere niet te veel kan worden onderstreept zelfs indien dat als gevolg heeft dat dezelfde grenswaarden op verschillende lijsten voorkomen.

Advies van de vertegenwoordigers van het ACV (24 februari 1999)

De vertegenwoordigers van het ACV staan erop dat werknemers het recht hebben op een passende bescherming tegen kankerverwekkende stoffen op het werk.

De desbetreffende preventiereglementering dient dan ook toepasselijk gemaakt te worden op kankerverwekkende producten.

Tot nog toe was de Belgische reglementering slechts van toepassing op een al te beperkte Europese minimumlijst van kankerverwekkende stoffen.

Met de eerste aanpassing van de Europese richtlijn op kankerverwekkende stoffen werden een aantal schrijnende tekorten weggewerkt in de vroegere definiëring van kankerverwekkende stoffen.

In plaats van de vroegere beperking tot in hoofdzaak de R45-producten, werd op Europees vlak de definitie uitgebreid tot een niet-limitatieve lijst van alle producten die beantwoorden aan de technische criteria van carcinogeniteit.

Op Europees vlak zijn deskundigen het erover eens dat de lijsten van het IARC het best beantwoorden aan deze definitie.

Daarvoor kan verwezen worden naar de werkzaamheden van de commissie kankerverwekkende stoffen van het Europees Raadgevend Comité voor de Veiligheid en Gezondheid op het Werk in Luxemburg (cfr. rapport Doc. 0724/1/97 van 16 juni 1997).

Ook in eigen land is vanuit wetenschappelijke hoek herhaaldelijk gepleit voor een uitbreiding van de Belgische lijst van kankerverwekkende stoffen tot alle producten die door het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek werden ingedeeld in klasse I en II.

Dergelijk advies werd gegeven door terzake bevoegde experten zoals prof. dr. LAUWERYS (UCL, Faculté de Médecine, Unité de Toxicologie industrielle et Médecine du travail): *“Dans un but de prévention, il me paraît souhaitable que les dispositions prévues dans cet arrêté s’appliquent à toutes les substances susceptibles de posséder des propriétés cancérigènes. (...) Il me semble préférable de reprendre dans l’annexe I, les substances qui, ayant fait l’objet d’une évaluation par le CIRC (IARC) ont été classées en catégorie I et II par cet organisme.”*

Het originele en volledige schrijven werd eerder al overgemaakt aan de Minister.

Gelijkaardige adviezen om zich te baseren op de IARC indeling kregen we van dr. Ivo NAGELS van de Vereniging voor Kankerbestrijding, en vanwege dr. DE RIDDER en dr. VANHOORNE van de vakgroep Maatschappelijke Gezondheidskunde van de Gentse Universiteit.

Ook daarin wordt gepleit om de evaluaties van het IARC te volgen “omwille van twee redenen: het internationaal erkend hoog wetenschappelijk niveau; hun evaluaties zijn zuiver health-based, dat wil zeggen dat ze los staan van socio-economische overwegingen die deze evaluaties maar al te vaak vertroebelen”. Ook dit schrijven werd eerder al overgemaakt aan de Minister.

Daarom pleiten de vertegenwoordigers van het ACV ervoor dat, in navolging van de Europese richtlijn, de Belgische reglementering toepasselijk gemaakt wordt op alle producten die als kankerverwekkend moeten beschouwd worden.

De meest aangewezen techniek met het oog op de rechtszekerheid is dan ook de opname van alle kankerverwekkende producten van de IARC-lijsten 1, 2A en 2B met een relevantie voor beroepsomstandigheden op een niet-limitatieve lijst.

Zoniet wordt naar alle individuele werkgevers en werknemers de plicht doorgeschoven om het kankerverwekkend karakter van bepaalde stoffen te evalueren.

Ook de Europese Raad drukte in verklaring IV van het gemeenschappelijke standpunt ten aanzien van de eerste wijziging van 90/394 de wens uit om alle carcinogene agentia die als zodanig zijn gedefinieerd op te nemen in een enkele, gemakkelijk toegankelijke bron.

De lijst die in bijlage bij het besluit werd gevoegd is een niet-transparante selectie uit de bestaande IARC-lijsten.

Door de administratie werd niet gepreciseerd welke producten met welke motivatie uit de IARC-lijsten werden weggelaten.

Zo bleek bijvoorbeeld eerder toevallig dat formaldehyde uit de lijst werd geweerd omwille van een twijfelachtige argumentatie omtrent de IARC-methodiek, en de vermeende sociaal-economische impact.

Naar verluidt zou dit het enige product zijn dat geschrapt werd omwille van sociaal-economische overwegingen.

Soms werden selecties gemaakt op basis van het voorkomen van deze producten op de nog niet aan de richtlijnwijziging aangepaste Duitse en Nederlandse lijsten.

Elders werd geargumenteed vanuit sterk betwistbare opvattingen als zouden meer uitgebreide lijsten van kankerverwekkende stoffen tot nonchalante toepassingen leiden.

De vertegenwoordigers van het ACV pleiten dan ook voor een overname van de IARC-lijsten 1, 2A en 2B in de lijst van kankerverwekkende stoffen, met enkel weglating van producten die niet relevant zijn voor blootstelling op de arbeidsplaats zoals bepaalde (exotische) voedingswaren, etc...

Uitdrukkelijk vragen de vertegenwoordigers van het ACV ook de opname in Belgisch recht van de bescherming van werknemers tegen blootstelling aan houtstof zoals voorzien in de richtlijn.

Het lijkt ook niet wenselijk om in dit besluit te voorzien in een afzonderlijke lijst van grenswaarden, volgens een licht afwijkende maar strengere definitie van grenswaarde die beter zou aansluiten bij de Europese definitie.

Het lijkt ons aangewezen om in voorkomend geval later de algemene definitie van grenswaarden zoals bepaald in het koninklijk besluit van 11 april 1995 aan te passen aan deze nuancering in plaats van in een dubbele lijst met een andere definitie van grenswaarden te voorzien.

De vergelijking die langs werkgeverskant wordt gemaakt met de Duitse en Nederlandse reglementering is niet correct.

Ze vergelijkt dit voorstel van aanpassing met de nog niet aangepaste Duitse en Nederlandse reglementering.

Er wordt geen rekening gehouden met de ook daar lopende procedure om hun oude reglementering aan te passen aan de gewijzigde richtlijn.

Een correcte vergelijking tussen de bestaande nationale reglementeringen op grond van de vorige versie van de richtlijn, toont aan dat België duidelijk achterop loopt bij bijvoorbeeld Duitsland.

In België beperkt de reglementering zich tot nog toe tot het strikte Europees minimum.

De Duitse reglementering daarentegen gaat op meerdere punten verder: ook mutagene substanties werden opgenomen; voor 34 stoffen werden preparaten met lagere concentraties dan 0,1% in aanmerking genomen; voor 14 stoffen werd voorzien in een totaal verbod van blootstelling van werknemers; werknemers hebben wettelijk het recht om de uitvoering van arbeid te weigeren wanneer grenswaarden overschreden worden.

Stippen we aan dat in het Duitse systeem de werkgevers zelfs sectoraal aansprakelijk zijn voor de kosten van beroepsziekten veroorzaakt door kankerverwekkende stoffen.

Dit mechanisme, in tegenstelling tot ons systeem van burgerrechtelijke immuniteit van werkgevers en een verschuiving naar de gemeenschap van de lasten, is van aard om de Duitse sectoren tot meer preventie aan te zetten dan in België.

BESLISSING

Het ontwerp van koninklijk besluit met het dossier en het advies van de Hoge Raad aan Mevrouw de Minister toezenden.